

MĀSAK LIETUVA

NR. 29

Padaria Caieiras

KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMU

PARDUOTUVĖ

SAVININKAI

ONA IR EDVARDAS PAŽERAI

Vila Crescuma — Caieiras — E. F. S. J. — Est. S. Paulo

DVISAVAITINIS LIETUVISKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Litwana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

RÉDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
RUA VENDA NOVA, 116 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:
CAIXA POSTAL 4118 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00
KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5
ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

MAŠINRAŠČIO PAMOKOS

perrašinėjimai ir rotatoriaus darbai.

Prityrusi mokytoja, dėščiusi mašinraštį 10 metų savo mokykloje, duoda privačias mašinraščio pamokas. Akla sistema, išbandytas metodas, prienamas atlyginimas. Pamokos vyksta ir pietų pertraukos metu. Čia pat priimami perrašinėjimai, rotatoriaus darbai ir taisomos rašomosios mašinos

Av. Tiradentes, 1027 "PENA"

VYRŲ IR MOTERŲ RUBŲ SIUVYKLA

Atelier de Modas

ALEXANDER BIGNONAS

Rua Barão de Itapetininga 275 - Edifício Consórcio - São Paulo - Tel. 4-7482

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIENAMOS KAINOS

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

VIENTINIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal, 3967
SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1949 (II m.)

São Paulo (Brasil) Vasario 5 d. (Fevereiro)

Nr. 3 (29)

JAVONIS

O vienok gi kada, prisikels Lietuva...

Kelias į laisvę gal dar bus tolimas ir ilgas. Kova už išsilaisvinimą pareikalas dar daug aukų, sunkaus darbo. Tačiau viena yra tikra, šventa tiesa, kuria nei vienas lietuvis negali abejoti: Lietuva bus l a i s v a !

Pasaulinės politikos įvykiai, nors ir lėtai mūsų akimis žiūrint, vystosi mūsų naudai. Raudonojo rusų imperializmo sugriuvimas yra neišvengiamas. Užtenka tik šiek tiek atyčiau palyginti Hitlerio ir Stalino taktiką, metodus, tai lengvai įsitikinsim, kad abiejų yra vienas ir tas pats kelias: siekimas pavergti visą pasaulį. Diktatūros ir diktatorių jau yra tokia prigimtis, kad jie savo ekspansijai nepripažįsta rubežių, nežino nei kur, nei kada sustoti. Raudonasis smakas, pasmaugęs mažesnes kaimynines tautas, komunizmo pagalba stengiasi ir didžiąsias valstybes iš vidaus susprogdinti, paruošti kelią revoliucijoms ir pastatyti ten sau palankias vyriausybes. Nors ir pavėluotai, bet vis dėlto didžiųjų demokratijų, laisvųjų kraštų tiek politikos vadai, tiek visuomenė įstikino pavojaus rimtumu.

Europos ekonominio gyvenimo atstatymas, organizavimas jungtinių Europos valstybių, Atlanto valstybių blokas, milžiniškas, 40 bilijonų dolerių Amerikos karo reikalams biudžetas, ginklų ir karinio paruošimo suvienodinimas kalba už tai, kad tarptautinius politinius klausimus, kurie įvairiuose suvažiavimuose nebuvo taikiai būdu išspręsti — dabar turės spręsti ginklas. Karas būtų išvengiamas, jeigu Rusija pasitrauktų iš pavergtų kraštų ir nuoširdžiai bendradarbiautų pastoviai taikai užtikrinti. Bet kol Rusijoje bus dabartinė santvarka, — nėra jokių vilčių pavergtųjų kraštų taikos keliu išlaisvinti. Šiandien pasaulis yra susiskirstęs į du priešingus ideologinius frontus. Ir šių frontų susikirtimas yra neišvengiamas. Būsimasis karas bus ideologinis karas, už paskiro žmogaus ir tautų išsilaisvinimą.

Žinant, kad dabartinė tarptautinė padėtis negalės labai ilgai trukti, kad anksčiau ar vėliau ateis valanda Lietuvos valstybei atstatyti, tam

momentui jau iš anksto privalome ruoštis. Kiekvieno lietuvių, gyvenančio išeivijoje, yra pareiga susipažinti su dabartine Lietuvos padėtimi. Nors ir geležinė uždanga skiria Lietuvą nuo laisvojo pasaulio, tačiau iš ten gaunančių žinių yra galimybės susidaryti tikram Lietuvos gyvenimo vaizdui.

Mums reikia daugiau domėtis, giliau atjausti Lietuvos gyvenimą. Tuomet būsim paslankesni ir lietuviškam darbui.

Kiekviena tauta kovoja už savo tautinę gyvybę ne tik savo teritorijoje, bet ir išeivijoje. Sąmoningas žmogus savęs nežudo, saugojasi užkrečiamų ligų. Tas pats yra ir tautos gyvenime. Kiekviena tauta stengiasi visus savo narius apsaugoti nuo sunaikinimo. Todėl ir mes, būdami išeivijoje, turime pareigos kuo ilgiausiai išlaikyti savo tautiškumą, papročius ir kalbą.

Nežinome, ką mums žada rytojaus diena. Gali aplinkybės taip susidėti, kad visi norėsime grįžti tėvynėn, nekalbant apie tuos, kuriuos karas laikinai svetimon padangėn išstūmė.

Išeivijoje jaunajai kartai yra daug pavojų nutautėti. O su nutautėjimu nėra lengva kovoti. O antra, lietuviškumo palaikymui nevisa yra daroma, kas dar galima padaryti.

Junoji karta nesidomi L i e t u v a, nes ji jos nepažįsta, nėra surišta jokiais ryšiais su jos istoriniu likimu, su tautos dvasia. Dar nėra vėlu. Reikia gerai paruoštų planų, bendradarbiavimo tėvų, mokyklos, organizacijų, veikėjų. Šitokia vedamoji mintis, pavyzdžiui, galėtų būti iškelta Vasario 16 minint ir šia kryptimi nuteikiama visuomenė. «Mūsų Lietuva» talkina palaikydama mažiesiems vieną puslapį.

Tiesa, yra kraštų, kur yra nepageidaujama, kad ateiviai stengiasi išlaikyti tautinę gyvybę. Stengiamasi kuo greičiausiai nutautinti. Niekas negali ginčyti, kad ateivis privalo būti lojalus tam kraštui kuriame gyvena. Bet žmogus turi jau iš prigimties tokių teisių, kaip sažinės laisvę, tikėjimo laisvę ir t. t., kurių negali atimti jo-

Nikodemas pas Anuprą
 Gavo kriaušių didelių,
 Neša, skuba, net sušilęs,—
 Barborytei dovanų.

kie parlamentų nutarimai, vyriausybės dekretai. Prie tokių prigimtųjų teisių priklauso ir teisė kalbėti gimtąja kalba, teise organizuotis, pasirinkti savo nuožiūra mokyklą ir t. t.

Nesenai per pasaulį perėjusi šovininio nacionalizmo banga, daug kur paliko savo pėdsakus. Užtat, vienur ar kitur, šovininčių tendencijų vyriausybės, varžo prigimtąsias ateivių laisves. Bet tai yra nesuderinama su demokratinėmis laisvėmis. Ryškiausias pavyzdys yra bolševikų Rusija. Tai matome iš gaunamų iš Lietuvos laiškų ir kitų šaltinių.

Istorijoje yra užrašyta daug faktų, kad už laisvę kovų metu, iš tolimiausių kraštų, ištisi legionai savanorių eidavo padėti pavergtiesiems vergijos junga, užmesti. Šiandien tėvynė, ne koks svetimas kraštas, kviečia mus atlikti savo pareigą — išsilaisvinti iš svetimo jungo.

Atlikim pareigą, kad nereiktų rausti prieš istorijos teismą.

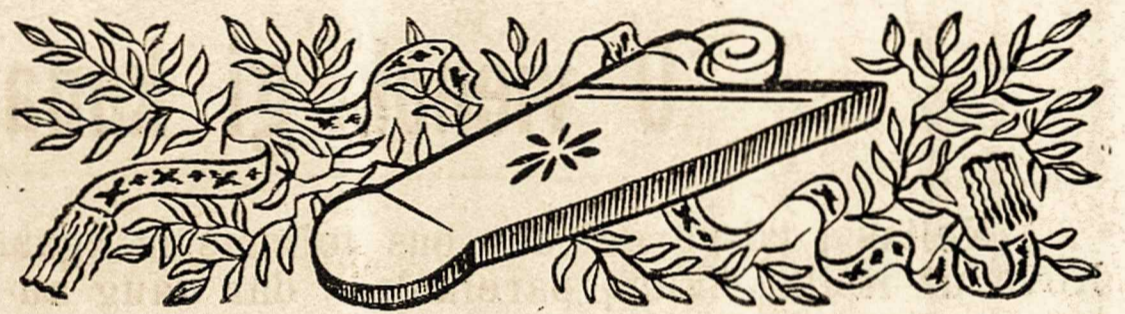
KO LIŪDI BERŽELI?

Ko liūdi, berželi, ko liūdi?
 Ko verki nuleidęs šakas?
 Ko svyra žalieji lapeliai?
 Kam varvini šaltas rasas?

Ar auštantis rytas nelinksmas?
 Ar gaila nakties tamsumos?
 Ko verki, berželi, baltasis?
 Ar ilgis lapeliai rasos?

Neverk, svyruonėli žaliasis,
 Jau greitai saulutė tekės,
 Bus linksma, smagu ir malonu —
 Iš džiaugsmo lapeliai mirgės.

Klauskis, gegutė kukuoja —
 Atskridus ir tau užkukuos,
 Pakils toks švelnutis vėjelis,
 Ir tavo šakelės linguos.

Enkavedistai šeiminkauja

Vidiškiai yra nedidelis miestelis, kuris randasi devynis kilometrus pavažiavus nuo Ukmergės plentu Utenos-Zarasų kryptimi. Nors tai yra labai maža gyvenvietė, bet pažiūrėkime, kiek ir kokių baisių aukų ji turėjo dabartinės bolševikų okupacijos metu. Tai ką bekalbėti apie didesnio masto gyvenamąsias vietas?

Vidiškiuose žiauriai enkavedistų nužudyti šie miestelio gyventojai:

- 1) Jonas Sejonas-Kurapkinas apie 45 m. amž.;
- 2) Geneikis Julius, apie 40 m. amž.; ir
- 3) Linkevičius Antanas, sūnus Igno 18 m. amžiaus.

I SIBIRA IŠVEŽTI:

Pirmosios okupacijos metais: mokyt. Edvardas Kukuoška su šeima ir mokyt. Milčiūtė.

Dabartiniu metu:

- 1) Linkevičius Ignas (nužudytojo Linkevičiaus Antano tėvas), apie 55 m.;
- 2) Linkevičius Juozas, apie 36 m. amž.;
- 3) Griškevičius Adomas — Adulis apie 40 m. amž.;
- 4) Griškevičius Stasys, apie 34 m. amž., ir
- 5) Šeštokas Napalys, 18 metų amžiaus. Šis jaunuolis, iš Sibiro gautomis žiniomis, jau yra žuvęs kasyklose.

Dabartiniu laiku Vidiškių pradžios mokyklos vedėju esąs mokyt. Radzevičius, o didesnė miestelio veikėja-agitatorė yra Užtupienė (mūrininko Užtupio žmona).

VENANCIJUS ALIŠAS

PRIMAVERA

Jau džiaugsmo kraujas tvinks
Ant mėlynų kalnų.
Iš linksmo upių žingsnio
Pavasari menu.

Jisai lyg rausvas vynas
Putoja ant šakų.
Nusijuoke citrinos
Baltų žiedų juoku.

Ant mažo mirtos lapo,
Tarp sienos akmenų,
Skaidrus lašelis kabo
Jos ašarų jaunu.

Ten liaunosios lijanos
Prie medžio medį glaus —
Arterijos ir venos
Tų medžių ir dangaus.

Čia taip tylu, kad, rodos,
Tyla drebėti ims,
O toliuose miglotuos
Per daug šviesos akims.

Širdy sau gali niršti
Daugybė sopulių:
Aš viską užsimiršti
Šią valandą galiu.

Duok ranką — nebijoki,
Baikšti I n d a i a t a u:
Kaskadų lengvą šokį
Parodysiu tau.

Mg. Vinkšnaitienė

Prieš Tavo altorių

J. GIRIA

KARŽYGIAI

Linko lieknos liepos, lūžo ažuolai,
Šviesią saulę temdė vyrai ir ginklai.

Kovon ėjo broliai vieškeliu plačiu
Širdy šviesi laisvė, ginklai ant pečių.

Kovės, kol laimėjo, drąsūs kaip vilkai:
"Jau gana vergauti, jau ir taip ilgai"

Kam lašėjo kraujas, sviro kam galva,
Už tai mūsų žemė - Laisva Lietuva!

Dainom dar skamba kloniai ir kalnai:
"Jums garbė paliko, liko amžinai!"

Ateinu kartais, Viešpatie, prieš Tavo Altorių
Ir gyvenimo sunkumą su savimi velku.
Glaudžiuos mintim prie Tavo metalinių kojų -
Aš - maža dulkelė žemės vieškelių pilkų.

Atnešu Tau širdį - kruviną ir sopančią, -
Kaip kadais nešei Tu ant Kalvarijos kalno. . .
Prieš Tavo altorių neturi niekas paslapčių:
Tu žinai - kam nuodėmė, o kam tik kančia šir-
[dis alma

Žmogus žmogų dažnai nuteisia ir pasmerkia. -
Kartais akmeniū užmuštų dėl aguonos grūdo!
Tau - vinyš gyslas tašo ir kaulus nusmelkia,
O Tu. . . kenti tylus ir visiem budeliam atleidi.

Palinkstu kartais, Viešpatie, prieš Tavo altorių,
Pinu nebylę maldą - be litanijos ir rožančių. . .
Norėtusi sustingt prie metalinių Tavo kojų,
Norėtus palengvint aitrią Tavo kančią! -

ŠVENTĖ IR ŽVIRBLIAI

Anuprėlis grįžo iš mokyklos, dar plaukų nesuvėlęs; kaip rytą motina sušukavo, į lašinių pataukuota ranka suglostė, taip ir tebegulėjo gelsvi plaukai, iš kairės pusės į dešinę nuversti. Ir švarkelis vyresniojo Augusto, kuris kiaules pas Anilionį gano, labai tiko Anuprėliui. Nuogos blauzdos apdulkėjo vieškelio dulkėmis, bet kojos dar iš vakaro buvo mazgotos, nors užkulniai visada dryžai juodi — suskilę, kaip beržo luoba.

— Tai nieko ir nemokė? — klausė motina, kai Antanėlis kimšo sausą duoną dideliais gabalais, net žandai išsiversdavo baltais guzais. Jis skubėjo, nes motina atnešė skietą, vilnone skarele apmūturiootą, ir padėjo vidury stalo.

— Sakiau, mama, kad nemokė, — dar kartą paklaustas, vepleno pilna burna. — Nežinau, kodėl, bet tik gražiai kalbėjo.

— Ką gi kalbėjo? — sustabdė ratelį mama.

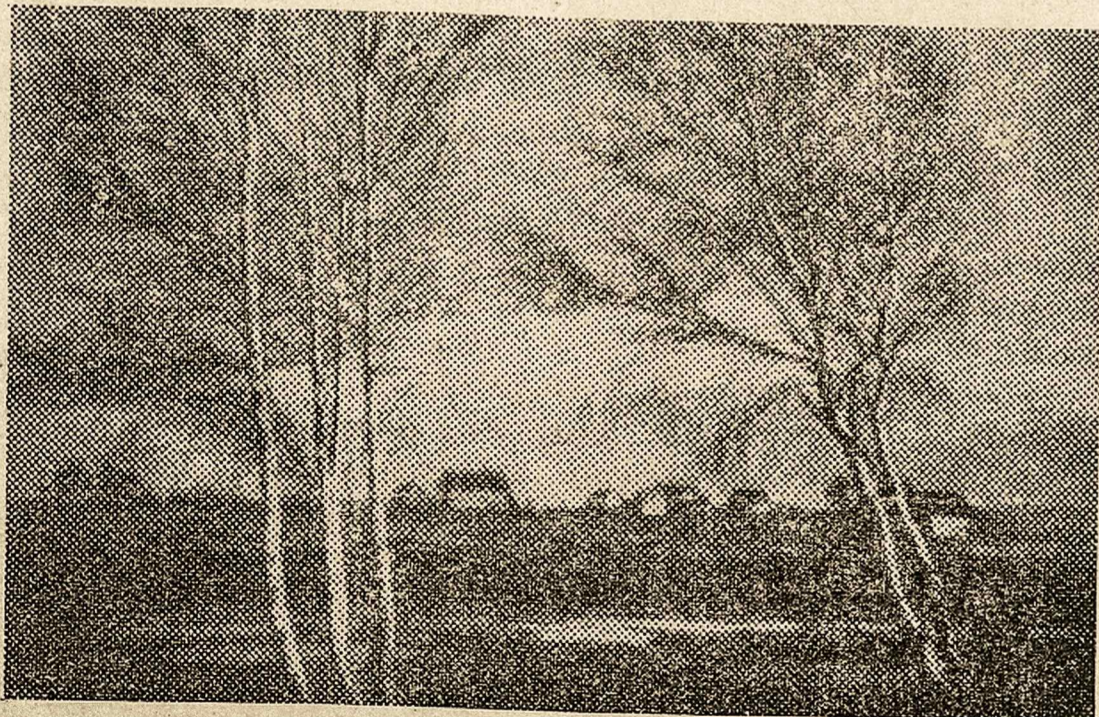
— Gražiai kalbėjo. Viską kalbėjo. Kad didelė šventė, kad būtum geri . . . kad . . . Ar jau galiu eiti? — atsargiai pakėlė skietą Anuprėlis.

— Žiūrėk, būk geras, ranką pabučiuok tetulei Agotai, jeigu ko klaus — meiliai atsakyk. Mat, esi jau pirman skyriun priimtas, tai nebūk lyg veršelis. Ateik, aš pataisysiu švarką, — ir motina nubraukė nuo krūtinės duonos trupinius, liepė parodyti dantis, ar ten neužkliuvę duonos plutos.

— Jeigu duos obuolį, tai padėkok, vėlgi ranką pabučiuok.

Jis pasišokinėdamas skubėjo vingiuotu paežerės takeliu. Iš nendrių pakilo dvi antys, išgąsdindamos Anuprėlį. Siauras takelis vingiavo si paežerės krūmais, ir vaikui darėsi baugu. Jis laukė, kada koks paukštis ar kiškis sušlamės ir reikės išsigąsti. Bet jis skubėjo nerūpestingai lakus, džiugus, kad neša skietą tetai Agotai, kad šiandien šventė.

Jis pradėjo kalbėti sau vienas, nors ir patylomis, bet jam drąsiau radosi, kai jis kartojo šiandien mokytojo pasakytus žodžius: «Taigi, aha šiandien šventė. Taip, rugsėjis . . . todėl yra rugsėjis, kad šiandien yra didelė šventė . . . Labai didelė tautos šventė . . . Ir šiandien yra lygiai aštunta diena . . . Aš jum sakau, vaikai, sakau, taigi, kad ir paukščiai ir rudenio oras gra-

Nepriklausomos Lietuvos vienkiemis

žus . . . visai gražus, nes diena yra rugsėjo ir šventė . . .»

Taip jam bekalbant, baigėsi krūmai. Jis atsiduso. Visai drąsus pasijuto, kai takeliu pasuko į keliuką, tiesiai per kalnelio kuprą. Ant pat kalno kupros, prie keliuko, raudonavo šermukšnis, pavakario saule aplietas kaip ugnimi. Po šermukšniu kiek sustojo, padėjęs skietą prie medžio šaknies, atsigrižo į paežerės krūmus ir paleido akmenį. Plumtelėjęs akmeniui į krūmus, sušlamėjo šermukšnis — du strazdai sukrykštė ir nulėkė. Bet jis neišsigando, tik jam norėjosi mesti akmenį į šermukšnį, bet pagailo saulėje raudonuojančių uogų. Ir mokytojas sakė: «Mylėkit, vaikai, žemę, takus, medžius, ir mes ir šventė bus gražesnė.» Taigi, taip sakyta mokytojo, kad reikia medžius . . . medžių nekriausti.

Lauko keliuku eidamas, jis jau nieko nebebijojo, jam buvo linksma, eiklu: juk eina pas tetą, kuri visko turi, juk šiandien nieko nemokė. Ir jis švilpiniavo, dairėsi po dar žalius bulvių rėžius, į tetos Agotos sodą ir baltą kaminą, viršum topolių. Gerai, kad būna šventės, labai gerai.

Prie vartų jis sustojo — Rudis išlindo iš būdos ir prasižiojęs išlenkė kuprą; viskas susiraitė: ir liežuvis kaip skiedrelė, ir uodega. Didelis, kudlotas Rudis. Šuva sulėjo du kartu; tada lange pasirodė tetos žila didelė galva; ji virbalu pasikasė pakaušį ir subarė šunį, tardama vėliau ir jam: — Antanėli, nebijok; eik, eik, nekąs.

Jis atsargiai atkėlė sudejavusius vartus ir atsiminė tėčio pasakojimą, kad teta Agota visus mažesnius vaikus vadinanti Antanėliais, o visai mažus Branisliukais.

— Tai gerai, Antanėli, padėkosi mamai. Aš tik prasižiojau sekmadienį, o ji ir atsiuntė. Palauk, kuo tu vardu? Ak, Anuprėlis, Sėsk, aš gal ką sugriebsiu.

Tuo metu į pirkią ateina kreivom kojom tetos Viktoriukas, gal jau septintų, bet už Anuprėlį kur kas žemesnis.

Teta ieško kažin ko po spintą ir klausia:

— Ar mėgsti pienuką raugintą? Pienuką, taigi . . .

Anuprėlis stovi gale stalo, vienu piršteliu varinėja negyvą musę ir nedrįsta pasakyti. Už jį atsako Viktoriukas:

— Jis nori... jis nori nieko, - ir nori vestis Anuprėlį į kertę prie medinio arklio ir smėlio dėžutės, kur guli negyvas žvirblis, iš rūbų pasiūtas.

— Tai va, regi, rūkštaus nesurūgta, gal saldaus, Antanėli? — klausia teta, kažin ko ieškodama rūbų skrynioje. Ant jos storo juosmens kaba daug rauktų, kurie, judant tetai, tai paskęsta tai išsivečia iš sijono raukšlių.

— Žiūrėk, nesama saldaus. Palauk, aš tau mėsytės. Su kumpiu lašiniukų. Gal skilandžio, Antanėli?

— Kad jis Anupras, — pataiso Viktoriukas ir nori tempti į kiemą, prie Rudžio, bet Anuprėliui labai norėtus skilandžio ir kumpio su lašiniukais.

Teta Agota pasisukioja po viduasį ir nutaria:

Šešupė ties Mariampole

— Tai va, lipk dabar ant lubų. Kažin kur kopėčios? Tėvas su šeima miške, mat, šiandien kai kas ir švenčia.

Ji pakelia storą pečiadantę, pažiūri į užplytį, lyg nusivilusi:

— Žiūrėk, viralas jau išsibaigęs. — Pagalvojusi: — Tai palauk, aš tau medučio. Ar mėgsti medutį? Sakyk, Antanėli? Gerus tris varstus atpukšnojęs, suvalgysi, a?

— Ir aš noriu - skubinasi Viktoriukas ir ima iš užstalės duoną.

— Taigi, taigi, nespėk pajudėt, tuojau ir tu.

Teta kažin ko ieško viralinėje, nusikosti, dar blauzdą pasikaso. Ir vėl siūlo:

— Žinai ką, Antanėli, ar kaip čia tave vadinai, aš tau geriau porą kiaušinėlių įdėsiu. Ar deda jūsų vištos?

— Kad mes tik tris turėjom. Viena perėjo perėjo ir pasidarė negyva.

— O dvi? — teta sėda už ratelio ir ūmai klausia.

— Dvi tai nededa.

— Tai neprižiūrėtos, dabar turi dėti, — teta bara vištas ir neprižiūrėčius.

Viktoriukas kviečia į sodą, juoda ranka ima už Anuprėlio didelės rankovės ir savo tamsiai rudom akim mirksi — kviečia. Tai pastebi tetos mažos, šviesiai rudos akys.

— Į sodą tai jau ne. Žinau, tu ten su šakomis. Aš duosiu, — ir teta Agota, užsimovusi šliures, raktais žvangėdama, šlepsį į sodą, kojas vilkdama, be skarelės, su dviem ilgais plaukais prie lūpų kairiosios kertės, kur juoduoja, kaip degučius vabalas, paįga apgama. Viktoriukui liepia palikti ant laiptelių gonkose, o Anuprėliui parodo pastovėti prie kiemo vartų. Ji nupurto žemą obelį, trys obuoliai nukrinta vienas po kito, du randa žolėje, jau drėgnus nuo pavakario vėsos. Per tvorą padavusi, parodo keliuką pro galą tvarto,

kur būsia arčiau.

— Pabučiuok mamytei ranką, gražiai padėkok, — moko teta. — Neužmiršk. Taigi, ten, pro sodo kertę, pro tvartą bus tiesiau.

Anuprėlis nueina iš lėto, dar pažiūri į Viktoriuką, stovintį laipteliuose nusiminusį. Prie kojų glaustosi marga katė. Teta eina sodu prie galo klėties ir dingsta sodo šakų pavėsyje.

Anuprėlis iš lėto eina sodo patvoreliu, pro seną statinę tvorą, dilgėmis apsikaišiusią; jis mato šakose raudonus, žalius obuolių veidus. Ir jie laukia jo, jie lyg šypsosi pro lapus ir siūlosi: gali skinti, gali imti. Jis iš lėto kanda vieną iš penkių, bet toks rūgštus, kietas ir mažas. Jis žino, jog iki namų jis neparneš nė vieno — suvalgys. O eiadmas pas tetą, jis jau viską apsvarstė, kaip grįžusiai iš lauko seseriai Emilijai parodys — duos paragauti, kaip du gražiuosius obuolius duos mamai. Padės mamai į sterblę, kai ji bus prie ratelio. Mamai labai gera duoti: jis vis nenori valgyti. Vėliau, kai jau nebeturi, išima ji iš kažin kur ir duoda. Tėvui duosi, tai ir suvalgys, bet mama — geriausia apsauga.

Ir jam gaila ir Viktoriuko, palikusio ant laiptelių su mediniu arkliu, su švilpyne dvibalse, vežimuku iš tošių ir nuo batų tepalo dėžučių ratais. Bet tai niekai prieš sodą, į kurį Viktoriukas gali įsmukti, kai teta nemato.

Jis sustojo už klėties kertės ir žiūri į sodą. Ten, tarp obuolių ir lapų, taip čirškia žvirbliai, pešasi. Žvirbliai rėksniai siaučia obelyse. Ant lianos šakos matyt du obuoliai, ir ten pat nutupia žvirbliai ir čirškia. Po sodą, po obelį, taip siaučia, taip čirškia, sakytum, jiems jokia šventė.

Jis pirštu išverčia iš minkštos žemės akmenį ir paleidžia į žvirblius. Akmuo nubrazda šakomis, nukriata... Ir nežinia, ar tai akmuo ar obuolis?

Jis truputį iškiša galvą pro namo kertę ir

Ž I R N I A I . . .

(Mintimis į I R O katilą Vokietijoje)

Aną vakarą, praveriu kaimyno Žaliūgos duris ir drąsiai, iš seno įpratimo, ploju per petį. Žaliūga, su nuosava žmona, ant stalo pabėrę gerą saują žalių žirnių, — rikiuoja po du, visai nekreipdami dėmesio.

Tai ką, Nikodamai, sėklai atrenki. Rodos, ankstoka? Ne? ? ? — užkalbinau. Žaliūga atsuko savo skaistų veidą ir taip pasižiūrėjo baltutėmis akimis, jog ir neprašytas atsisėdau.

pamato po obelīm... teta.

— Tai kam gi tu akmenis, a? — klausia teta. Bet nevisai piktai. — Ateik, a, arčiau prie tvoros.

Jis bijotų ir iš vietos pajudėti, bet teta anoj pusėje tvoros, tai jis iš lėto eina prie dilginių, nuleidęs galvą, išraudęs. Širdis tvinksi: "Tai kam gi tu, tai kam gi tu," kai jis stovi prieš teta, į statinius abiem rankom įsikibusią ir klausiančią:

— Tai kam gi tu į obelis akmenis laidai?

Tai netiesa: ne į visas, į vieną obelį, ir ne akmenis, bet — akmenį. Vieną akmenį. Po šios išvados jau drąsiau: teta ne taip sako, tai jis irgi susigriebia kiek kitaip sakyti:

— Aš į žvirblius... Į žvirblius!

— Bet ką tau žvirbliai, jeigu į obelis akmuo krinta. Ką gi tau žvirbliai, a?

— Žvirbliai čirškė... taip po obelis čirškė...

— Tai kas tau, kad jie čirškė? — teta, lyg nieko nesuprasdama, lyg norėdama sužinoti, kodėl negalėtų žvirbliai čirškėti?

— Tokia diena... mokytojas sakė... tokia šventė, o žvirbliai po obelis... baisiai čirškė.

Teta liepė arčiau prieiti; kai ji pro statinius galėjo pasiekti jo ausį, ją smarkiai nusuko ir pasakė:

— Mano sodas, mano žvirbliai. Negražu obuolių nemylėt, tokį obuolį numušei, — ji iš po priedangstės parodė didelį, gražiai raudoną obuolį.

Jis ėjo skubiai. Nors per krūmus bijojo, bet tylomis, bėgte parbėgo į namus. Jis buvo nuraudęs, iškaitęs, širdis tuksėjo, sakytum ji tuoj tuoj prabilo:

— Obelis trankei, žvirblius vaikai, negražu, negražu!

Mama paklausė, ar jis noris vakarienės. Jis atsakė pavalgęs.

— Ar padėkojai, ar pabučiavai ranką?

Pa, — jis sumelavo, nes jau vistiek melavo tetai apie žvirblius. Ir sesutei Emilijai, dviem metais vyresnei, ir mažesniai broliui Petrukui ištraukė iš brolio Augusto švarko kišenės penkis obuolius, kurių vienas buvo pusiau apgraužtas.

Emilija su Petriuku paėmė po du, o prakąstą gražino:

— Tai ką tu čia mums sugrauztus! Matyt, taip prikimšai pilvą, kad jau nenorėjai, priekaištavo Emilia.

— Galiu ir aš suvalgyti... jeigu nenorit. Priesivalgiau gana, bet galiu, kodėl ne... galiu suvalgyti... Juk šiandie didelė šventė.

(Iš paskutiniojo rinkinio «Mes ieškom Pavasario»)

Šetonai! — išsunkė šeimininkas ir man nutvėręs už Balfio liemenės taip smagiai truktelėjo žirnių link, kad vos susilaikiau stalo neapvertęs.

— Matai?

— Aišku!

— Būsi liudininku?!

— O kuriam galui?, — juk aišku, kad žirniai, o ne razinkos... Žali žirniai...

— Tai pats mane už mulkį laikai? — Aš ir bū paties žinau kokį viralą gaunu! Bet man ne tas rūpi. Ne!

— O kas, kaimyne? — nužeminau balsą.

— Kas? ? ? Skaičiuok! — ir taip smagiai pirštu įrėmė žemiau prieširdžio, jog dusulys bandė pagauti.

— O kuriems galams šitas žaidimas, Nikodamai? Juk aš ne į vaikų darželį atėjau?! — ir rimtai įtūžęs, pasinešiau durų link.

Nikodemas, tarytum girtas ar šiaip sausai apsvaigęs, apkabino mane per Adomo obuoluko susiaurėjimą ir įkibo bučiuoti, kartodamas kokius tai mieguistus žodžius:

— Kaimyne?! . . Dėl I R O meilės. . . skaičiuok! . . Man trūksta 43 žirnių!

— Kaip tai? — nustembu.

— Avigalvy! — vėl įraudo Žaliūga. — Praeitą savaitę iš sandėlio atsinešiau 543 žirnius, o šiandieną tik 500. . .

— Tai gal grupę pakeitė? Gal prie nedirbančiųjų priskaitė? . . O gal kur po stalu nusiritė? — mėginu gelbėti liūdną padėtį

Ir netikėdamas Žaliūgos paskaloms, pasilenkiau pastalėn. Tuo metu, kaimynas Nikodemas, matomai bijodamas, kad nepasisavinčiau jo viralo, nėrė iš paskos. Bet. . . taip smagiai ir žvaliai, kad ant stalo nebeliko nei vieno žirnio. . .

Nežinau, kaip atrodė Žaliūgos veidas, nes aš atsipeikėjau tiktai kambaryje. Nusirengiant, keli žirniai išbiro. Surinkau — lyglai 5. It kokią relikviją, — tuos penkis žirnius įdėjau į voką ir paprašiau kito kaimyno, kad tą radinį įteiktų p. Žaliūgai.

* * *

Tą naktį sapnavau:

Nikodemas Žaliūga, pasipuošęs šviesiomis, iki kelių, Balfio kelnėmis, rausvos spalvos vokietės našlės švarku ir taip skaniai kerta žirniene, jog net ausys linksta. Bet žirniene tokią riebią, kaip niekad.

Nubudau. Burnoje tvanas seilių O taip noris valgyti. Sakau sau vienas:

— Atsiprašant, ponas Nikodemas būtų keturkojis, o ne kaimynas, jei nepakviečia prie žirnienės.

Užsimetu kailiniukus, įsistoju į klumpes ir sėlinu prie Nikodemo durų, Tyla. Kambaryje tamsu. Išėitų, jog miega. Jokio žirnienės kvapo.

Sugrįžęs, bandau alkį nuraminti, bet jokio valgomo daikto. Davinys dviejų dienų, o duonytę jau vakar užbaigiau. Su didžiausia širdgėla išsitiesiau, ant čiužinio ir mąstau:

— Sąžiningumas — dalykas neblogas. Tačiau šiuo metu labai praverstų nors tie penki, pono Žaliūgos, žali žirniai. Oi, praverstų!..

Lietuvi, ar tau negaila?..

Šaukiu tave, lietuvi, kuris seniai nebeturi galimybės grožėtis tėviškės gamtos žaluma! Kuris jau esi nutolęs nuo savojo krašto už daug tūkstančių mylių! Šaukiu, tave, kuris išnešei savo kaulus palaidoti tolimosiose šalyse ir jų jau niekada neparneši paguldyti lietuviškoje šilainėje, tenai; kur ilsisi tavo tėvų ir protėvių kaulai! Šaukiu ir tave, kuris dar gaivini šventa, lyg balzamo rasa - viltimi, vėlei sugrįžti į savąją Rūpintojėlių, gražiųjų klonių ir lygumų žsmę! Į baltųjų vyšnių sodų, tyliųjų dainų, švelniosios romantikos tėvynę - Lietuvą.

Tu, kuris dar tikiesi Pietų Kryžių pakeisti ant lietuviškosios Stella Maris; tu, kuris jauti, kad brangiausiąją savo širdies dalelę palikai tenai; tu, kuris vis dar tebesi įsitikinęs, kad vėl išgirsi čirenančius vieversėlius, šnarančius upečius, giedančias lakštingalas, dūzgenčias biteles ir skambias, jautrias seselių dainas žsluose rūtų darželiuose; ar tu išgirsi šį šauksmą?

Ar svetima šalis savo burtais jau tave tiek pavergė, kad liksi viskam kurčias ir aklas? Ar svetimos dainos jau tau meilesnės už skambias lyrines ir herojines lietuvių dainas? Ar svetima duona jau tau skanesnė už lietuviškąją? Svetimų kraštų reginiai tavo akims meilesni už tavo tėviškės klonių žalumas?

Jaunuoli, ar toji svetimtautė mergaitė tavo širdžiai meilesnė už lietuvaite, kad tu ramia sąžine suriši savo likimą? Lietuvaite, ar svetimos šalies ir svetimos tautos jaunuolis jau brangesnis tavo širdelei?

Broliai, ar tau negaila tėvynės? Kraujuos paplūdušios, vergovės jungą nešančios, po kančių kryžiumi suklypusios ir išniekintos, supurvintos? Tolimų ir svetimų kraštų lietuvi, broli. Ar jau apkurto tavo ausys, kad negirdi savosios tautos kančių aimanų? Negirdi sielvartingos mirties agonijoje besikankinančių brolių šauksmų? Ar jau aptemo tavo akys, žydriosios, lino žiedo akys, kad nematai plėšiamų ir deginamų tavo tėvynės sodybų? Nematai raudonąja žara kruvinai nutviekstų savo šalies lygumų ir klonių? Nematai nukankintų tėvynės partizanų kūnus, šunų valkiojamus, pavergėjo batų trypiamus, apspiaudytus ir išniekintus? Ar jau suakmenėjo tavo jautrioji širdis, kuomet tu džiūgaudamas garbini vandalizmą ir azijatiškąjį terorą? O, broli, jeigu man neplyštų širdis dėl tėvynės kančių ir skausmo, jeigu man neverktų akys pavergtųjų sielvartais, aš verkčiau dėl tavęs, mielas broli; nes tu esi vargšė muselė įviliota į mirtinai nuodiugojo voro tinklą; nes tu apkurtai savo tėvynės vargū; tu apakai jos skriaudoms; tu netekai širdies jos kančias.

Broliai, ar gi jūs v i s k ą pamiršote ir jums n i e k o negaila? Deja, aš n i e k o nepamiršau ir man gaila jūsų, kaip gaila, žudomos tėvynės, kaip gaila, kiekvieno lietuvi - brolio į raudonųjų tinklą patekusio! Ar gi jūs norite, kad akivaizdoje viso to tylėčiau arba skambias, l'nk smas dainušką dainuočiau? Ne! Aš šauksiu kalnus ir tyrumas perskrendančiu balsu! Aš dainuosiu t k apie tėvynės kančią ir jos sielvartus!

Mano kiekvienas žodis - tebūna tyra širdies ašara! Ir jeigu toji ašara įsiskverbs ir į tavo, broli, širdį, jeigu ji pažadins iš tūkstančio tėvyni mirusių tik vieną vienintėlį, kuriam tiks lietuvi vardas ir garbė, aš būsiu laimingiausias savo tėvų žemės dainius.

Broliai! Jūs skaitote spaudoje, kaip dabar «teisiame» ir kaip raudonųjų tribunolų pasmerkiame ir žudome «politiniai banditai» — tėvų žemės gynėjai - partizanai! Jie pasmerkiame, nukankiname ir jų lavonai išmetami į aikštes minios! (atėjūnų) išniekinimui! Jūs gerai žinote, kokie jie «nusikaltėliai». Tai tąsa, tai grandinė besitęsiančios tautos kančių golgotos! Tai tęsinys anų 1831 - jų metų! Tai lietuvių kovos prieš uzurpatorius - pavergėjus vyksmas iš 1863 - jų metų! Tuomet brendo tautos sąmonė ir nelaimėtos, beviltiškos kovos eiga buvo etapas į pilną tautos išsilaisvinimą! Istorija kartojasi. Bet mums jinai kartojasi tragiškai ir žiauriai, kaip dar amžiais neregėjome!

Kada vyriausias 1863 - jų metų sukilimo vadas, tėvynės laisvės kovų didvyris kun. A Mackevičius, tų pačių šios dienos pavergėjų rusų buvo sužeistas ir paimtas į nelaisvę, tai jį aplankęs kalėjime tikras jo tėvas nesuprato savo tikro sūnaus, kada jistėvui pareiškė:

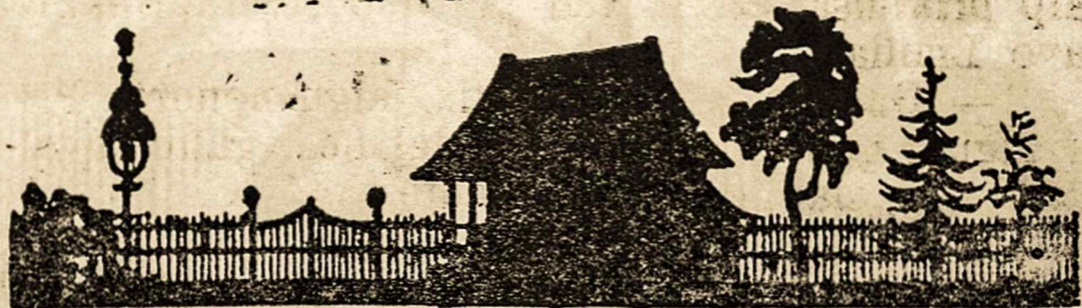
«Tėve, mano paskirtis ne iš šito pasaulio ir aš niekada nesigailėsiu savo jaunystės. Aš niekada nesigailėsiu, kad visas jėgas atidaviau Lietuvai, kad partizaniškai išstojau ginti savo tautos! Aš myliu Lietuvą ir jai atidaviau jėgas ir gyvybę!»

Tėvas nesuprato sūnaus, bet mes, tada dar

būsimoji karta, jį suprantame! Rusai jį taip pat, kaip šiandieniniai, vadino «politiniu banditu» ir 1863 m. gruodžio 28 d. 11 val., Kaune, prie Laisvės Alėjos ir Savanorių prospekto pakorė... O dabar - vėl tos gatvės ir aikštės, dėl istorijos pasikartojimo, plūsta tauriausių Lietuvos sūnų krauju.

Kada, o kada, tu, broli, pajusi savo širdyje skausmo virpulį, dėl kraujuose ir ašarose plukdomos tėvynės kančių? Kada tu suprasi, kad tėvynėje ne viskas taip gera, kaip skelbia «Tarybų Lietuvos» garbintojai? Kada tave, broli, neslėgs ne fizinis, bet politinis (vienodai purvinas!) mongolo batas? Kada tu ištiesi savo broliui ranką, ne todėl, kad jis priklausytų tavo partijai, bet todėl, kad jisai taip pat yra brolis - lietuvis? Kada tu, mokslo šaukštą išlaižęs lietuvi, iš savo aukštumos nusileisi prie paprasto muzikėlio, prie paprasto skurdeivos ir širdimi prabilsi, kaip į lygų broli lietuvi?

Ištieskime rankas! Atverkime širdis! Suglauskime gretas! Vardan tėvynės LIETUVOS! ..
1949 m. sausis

IŠGAMA

BALADĖ

Jis buvo gražus šviesiaplaukis berniukas,
Su žydriojo lino akimis,
Senoj Suvalkijoj jis augo ir stiepės —
Kartu su tėvelių viltimis.

Paaugęs šaunus gimnazistas — moksleivis,
Kilniais idealais liepsnojo.
Per vasaras tėviškės kloniais ir pievom
Su šypsena — daina skrajojo.

Bet kartą pavargęs prie dulkėto kelio
Užmigo tarp pievos rasotų gėlių,
Jam skruostą kuteno remunės stiebelis,
O vieškeliu žengė keleivis tylus.

Sustojo praevis šalies tolimosios,
Jo veidas liepsnojo ugnimi,
— Nuodų bent lašelį ir jam aš įduosiu, —
— Nuodų, kurie degins ir jį! . .

O praviros lūpos jaunuolio šypsojos,
Čireno aukštai vieversėlis;
Kai piktas praevis klaikiai sukvatojo,
Pabūgusios traukėsi gėlės.

Įlašinęs nuodus į miegančiojo lūpas —
Nuėjo dulkėtais keliais. . .
— Būk išgama! . . — vėjas kvatojo ir supos
Žolynais ir kelio krantais.

— Būk išgama; išgama. . . — traukėsi gėlės,
Paspringo aukštai vieversys.
Atbudo jaunuolis. Ir svetimu kėlės,
— Būk išgama! . . — degė širdis.

Ir svetimu grįžo senon tėviškėlėn,
Sau svetimus rinko perlus.
Net svetimą vėliavą nešė iškėlęs,
Kai išgamos žengė keliu.

Nuodai — jo idėja! Be Dievo Tėvynė!
— Būk išgama! . . — degė širdy.
Ir tėviškę. Motiną. Šeimą pamynęs —
Išklydo klajoti tremty.

Užnuodytas klydo į svetimus tolius,
Anapus Atlanto plataus;
Ir ten rado laukiančius, vargstančius brolius
Ir ten -- jie nuodų paragaus. . .

Ir išgama linko prie kvepiančio žiedo
Ir liejo nuodus iš širdies. . .
O sielgraužai gimstant — į tyrumas bėgo,
Kur brolių kančių negirdės. . .

Kentėjo, nerimo. . . ir apmaudu virė —
Be motinos, brolių. šeimos.
Bet išgamą piktas Praeivis paskyrė —
Nelaimė savosios tautos.

Vėl grįžo. . . — Surado būrelį sekėjų.
Vėl juodino baltas dienas.
Jo skruostą gaivino t i k svetimas vėjas
Ir degė ugnimi sena.

Jis kurčias ir svetimas motinos kančiai!
Ir sielvartui brolių savų!
Gražiausia jam muzika: priespaudos pančiai
Ir — ašaros, kančios tėvų!

Ir vėl kartą miegančiam palmės paunksmėj,
Dulkėtas Praeivis rústus:
— Užteks, - tarė - išgama, tėviškėi skausmo,
— Kuri tau užvėrė vartus.

— Negrįši ten, išgama, galvą nulenkti,
— Prie karsto sesutės jaunos! . .
— Neženksi per mylimos tėviškės slenkstį!
— Laisvos neišgirsi dainos!

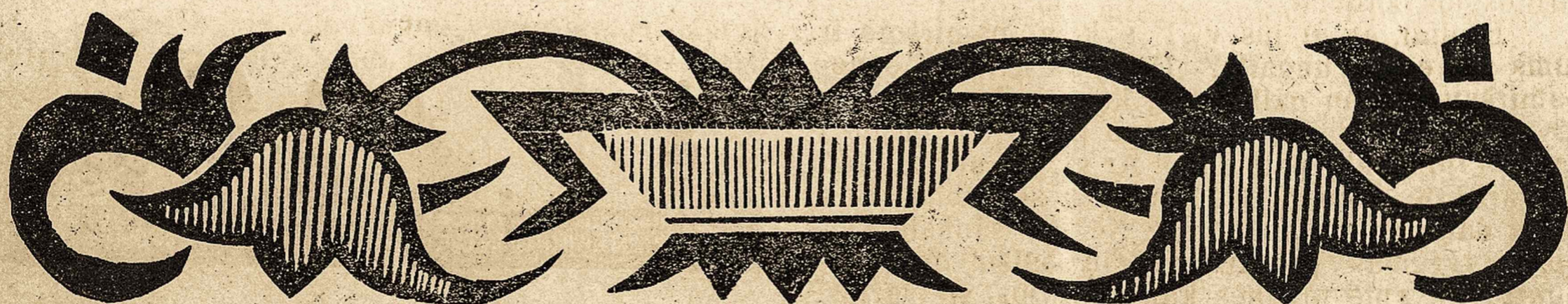
— Ten rytas jau aušta! O tau ir man laikas
— Šešėlių, be varpo, angon!
— Užteks tavo nuodų! Jau veriasi kapas,
— Kur rausvosios usnys keros. . .

Pabudo. . . ir ašara skruostą suvilgė.
— Ak, išgama motinos, žemės buvau!
— Gyvenimas vertas sulūžusios smilgos,
— O gal. . . visa tai sapnavau?

Bet skausmas suspaudė užnuodytą širdį,
Užmerkė piktas jo akis. . .

Ir vėjas, (tai dažnas praeivis ten girdi) -
— Būk išgama! . . - sukužda vis.

Brasil, 1949. 1. 21.

Mažiesiems

Pasaka apie keturis brolius

Vienas ūkininkas turėjo keturis sūnus. Kai jie ūgterėjo, tėvas pasišaukė juos pas save ir tarė:

— Vaikučiai, matote, kad namuose visiems gyventi bus ankšta. Eikite tad į žmones, išmokite ko nors gero ir grįžkite namo. Tuomet galėsime visi kartu gyventi. Mūsų žemelės visiems neužteks.

Sūnus paklausė tėvo ir išėjo į platųjį pasaulį mokslo ieškoti. Po keleto dienų jie priėjo keturis kelius, vedančius į priešingas puses. Pasitarę, kas daryti, jie nutarė eiti skirtingais keliais ir po vienerių metų vėl toje pačioje vietoje susirinkti. Tuomet jie pasižiūrėsią, kas kurio amato išmokęs.

Nieko nelaukdami jie taip ir padarė: vyriausias brolis nukeliavo vienu keliu, o kiti broliai kitais keliais.

Geroką kelio galą nužygiavęs, vyriausias brolis sutiko muzikantą. Šis jo klausia, kur jis einas.

— Einu, — sako, — mokslo ieškoti.

-- Na, tai eikš pas mane. Aš tave pramokysiu griežti.

-- O kokia man bus nauda iš to? -- paklausė jis muzikanto.

-- Aš išmokysiu tave griežti tokia dūda, kurią papūtęs galėsi suskaityti visus pasauly esančius daiktus.

Tas mokslas vyriausiam broliui labai patiko ir jis pristoję pas muzikantą.

Tuo tarpu antrasis brolis sutiko vagį. Vagis jo klausia, kur jis keliaujas. Brolis atsakė, kad ieškąs mokslo.

Na, tai eikš pas mane; aš tave pamokysiu paimti kokį nors daiktą niekam nematant.

Jaunuolis nesuprato, kad čia vagies esama ir nuėjo pas jį mokytis to nelemto amato.

Trečias brolis, bekeliaudamas savo keliu, sutiko medžiotoją. Medžiotojas jo paklausė, kodėl jis toks jaunas būdamas vaikščiojąs be darbo. Brolis jam atsakė, kad jis norįs šio to išmokti.

-- Tai eikime į mano ūkį. Aš tave pamokysiu medžioti.

Bet kokia man nauda bus iš to medžiojimo? -- paklausė jo brolis.

-- Ogi išmoksi taip tiksliai šaudyti, kad niekas nuo tavęs nepaspruks.

Tie žodžiai patiko trečiam broliui ir jis stojo pas medžiotoją mokytis šaudyti.

Jauniausias brolis sutiko keliaujantį siuvėją. Siuvėjas, sužinojęs, kad jis mokslo ieškąs, pasiūlė jam mokytis siūti. Tai esąs lengvas ir pelningas darbas. Tam broliui patiko šis amatas ir nuėjo pas siuvėją.

Po vienerių metų, kaip buvo susitarę, broliai vėl susitiko toje pačioje kryžkelėje, kur ankščiau išsiskyrė. Susirinkę pasipasakojo, ką buvo išmokę ir nutarė grįžti į tėvo namus.

Namuose rado senąjį tėvą dar gyvą. Jis labai džiaugėsi, kad sūnus grįžo sveiki ir mokyti. Norėdamas išbandyti, ar tiesą jie kalbėję, kai

gyrėsi savo amatais, jis liepė vyriausiajam suskaityti, kiek gandrai sudėjęs kiaušinių. Sūnus tik papūtė savo dūdą ir sako tėvui.

-- Gandro lizde yra penki kiaušiniai.

Tuomet tėvas liepė antrajam sūnui paimti tuos kiaušinius iš lizdo taip, kad gandrai nepastebėtų. Sūnus nuėjo ir paėmė tuos kiaušinius. Trečiajam sūnui tėvas įsakė juos vienu šūviu visus peršauti, o ketvirtajam sušaudytus susiūti. Ir tie sūnus atliko savo uždavinį. Tėvas jais labai džiaugėsi. Jis liepė tuos kiaušinius nunešti atgal į lizdą. Po kiek laiko iš jų išsiritę maži gandrukai.

Toje šalyje kažkur dingo vyriausioji karaliaus duktė. Karalius prižadėjo gausių dovanų tam, kuris ras jo mylimą dukterį.

Kai tik sužinojo apie karalaitės dingimą, vyriausias sūnus papūtė į savo dūdą ir žiūri, kad karaliaus duktė yra vienoje saloje pas devyngalvį slibiną. Tuomet visi keturi broliai pastatė didelį laivą ir nuplaukė. Antrasis brolis pavogė karalaitę, slibinui visai neregint. Nusinešę karalaitę į laivą, skubinosi namo. Tuo tarpu slibinas nubudo ir, neradęs karalaitės, ėmė vytis laivą, įtardamas, kad ji čia esanti. Tuomet trečiasis brolis šovė į devyngalvį ir iš karto pataikė jam į visas galvas. Slibinas dar spėjo pliaukštelėti uodega per laivą ir jį pradurti. Bet ketvirtasis brolis laivą beregint susiūvo. Tuo būdu jie išgelbėjo karalaitę.

Karalius, atgavęs dukterį, gausiai apdovanojo jos gelbėtojus.

MES MYLIM...

Pats žinai, Dievuli geras,
kaip mes mylime Tave --
Kryžiui apkaišyt prie kelio,
sėjom, laistėm gėleles.

Mylim tėtį, motinėle,
mylim saulę, medelius,
mylim pievos margą gėlę,
mėlynuosius upelius.

Mylim kregždę, žvirblį, šarką,
mylim žemę Lietuvos;
brolių vagos čia suartos.
O šia girios ant kalvos.

Žalios, gražios mūsų pievos.
Mylim visa, kas gražu.
Geras mūsų didis Dievas. --
Mylim Jį, o Jis -- mažus.

K. BRADŪNAS

Lietuvos Skaučių Seserijos Vadija

BRAZILIJOS LIETUVAIČIŲ SKAUČIŲ
DRAUGOVĖI

Sveikinu Jus, mielos Sesės, sulaukusias Kristaus gimimo šventės, labai tolimuose kraštuose.

Taikos ir meilės balandis teatskrenda į Jūsų seserišką lietuvišką būrelį ir atneša Jums ramybės valandėlę. Į Jūsų jaunas širdis Baltramiejaus žvaigždė teipila savo kelią rodančios, šviesos, džiaugsmo ir vilties neužilgo sugrįžti į savo brangią tėvynę prie jų supiltų kapų ir išlaisvinimo ašaromis suvilgyti savo tėvų namų slenktį.

Palydinčioms į negrįžtamų dienų pasauli 1948 metus, neatnešusius išlaisvinimo šventės, ir nuskynusius iš jų vainiko pačius gražiausius žiedus, linkiu tais žiedais išpuosti sunkias, ilgesingas dienas iki pat tėvynės vartų. Linkiu įžengti į 1949 Metus, į ketvirtąjį mūsų skautiško darbo ir Tėvynės didžiosios datos atžymėjimo dešimmetį rasiai, ryžtingai su didžiuliu atkaklumu gyventi, lietuviškai gyventi, eiti per juos lietuviškai ir laimėti.

Mes, likusios Vokietijoje, šią šventą valandą, ir visuomet, esame su Jumis kartu ir norime, kad Jūs neužmirštumėte, jog niekad jėga nėra nulemusi galutinės pergalės.

Budėkite
J. Augustaitytė — Vaičiūnienė
Vyriausia Skautininkė

«MŪSŲ LIETUVA» GALIMA ĮSIGYTI SĂO PAULO
LAIKRAŠČIŲ KIOSKOSE ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE Prie pašto Avenida Săo Joăo
PRAÇA DA SE Viduryje aikštės kioske
SIUVYKLA VILNIUS Av. Duque de Caxias, 237
BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José Paulino kampas.

JOTEIKOS RESTORANE R. dos Italianos, 711
ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo
ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto

CASAS SĂO JORGE R. Săo Caetano, 526 ir 510
MOÓCA prie autobuso 93 sustojimo vietos
VILA ANASTACIO pas platintojus

VILA ZELINA Largo Săo José prie autobuso sust. vietos
ir mocos lietuvių mokykloj pas Bronių Stankevičių, rua Lituania, 67.

RIO DE JANEIRE «Mūsų Lietuva» galima nusipirkti arba užsiprenumeruoti pas A. Gauliă, Rua Piratini, 371 — casa 1.

Săo Paulo lietuvių skaučių draugovės atstovės:

Marija Kasevičius

Ana Matelionis

Marija Girskus

Kursime Vieningą Lietuvą

(LAIŠKAS IŠ AUSTRALIJOS)

Tikrai nudžiugau gavęs taip iš tolimo krašto lietuvišką raštą, kuris mus gaivina ir suteikia jėgų išverti ir būti ištikimiems savo pavergtai tėvynei Lietuvai.

Malonu, kad lietuvius jungia viena ir ta pati mintis, tai tėvynės laisvė. Kur bebūtumėm: — ar Australijos daiguose, ar Brazilijos kavos plantacijose, ar Sibiro tyruose, — visur visuomet jo mintis yra Tėviškė. Ir kai išmuš valanda, tada vėl pradės plaukti atgal ir nauja galinga dvasia kursime vieningą Lietuvą.

Aš labai dėkingas, kad siuntinėjote man "Mūsų Lietuvą", kur gavau 5 nr. Šiek — tiek ilgokai keliauja, bet atkeliavus suteikia daug džiaugsmo ir duoda žinių apie brolių lietuvių gyvenimą Brazilijos padangėje.

Aš jau Australijoje gyvenu virš metų Dirbu kaipo statybininkas, uždirbdamas į savaitę 9 svarus ir 14 šilingų. Maistas ir butas veltui. Į artimiausį miestą veža nemokamai. Atseit, vėl esi patekęs į D. P. stovyklą. Tik skirtumas tame, kad kas dvi savaites duoda pinigų.

Statome milžinišką elektros jėgainę, kur lietuvių dirba apie 20.

Turime prisipažinti, kad mūsų kultūrinis gyvenimas kiek apmiręs. Nėra sąlygų, nes esame išsklaidyti po visą kraštą.

Bet už metų, už kitų, kai pasibaigs darbo sutartis, tai tuomet parodysime ir mes pasauliui kad gyvename.

Jau turime savo laikraštį «Australijos Lietuvį». O už vis labiau Lietuvos vardą garsina, tai mūsų skautai, kurie šiuo metu dalyvauja didžiulėje Australijos skautų «Jamboree».

Visiems australams labai patinka mūsų lietuvių skautų meniškai išpuošta stovykla. Todėl žurnalų gausiai lankoma, fotografuojama, o nuotraukų pilni laikraščiai.

Tas tik mums suteikia džiaugsmo ir drauge parodo, kad dar yra tokia lietuvių tauta — de

raudonojo slibino pavergtai.

Laišką baigsiu. Už «Mūsų Lietuvos» prenumeratą siunčiu 2 sv. ir tikiu, kad «Mūsų Lietuva» lankys visą laiką, kol sugrišiu į Laisvą LIETUVĄ.

PETRAS VALASINEVIČIUS

A u s t r a l i j a,
7. 1 1949.

MŪSU KAINOS

atatinka mūsų

PAGAMINTU

BATU tikrai

vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda. Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados pateikia vertingus gaminius.

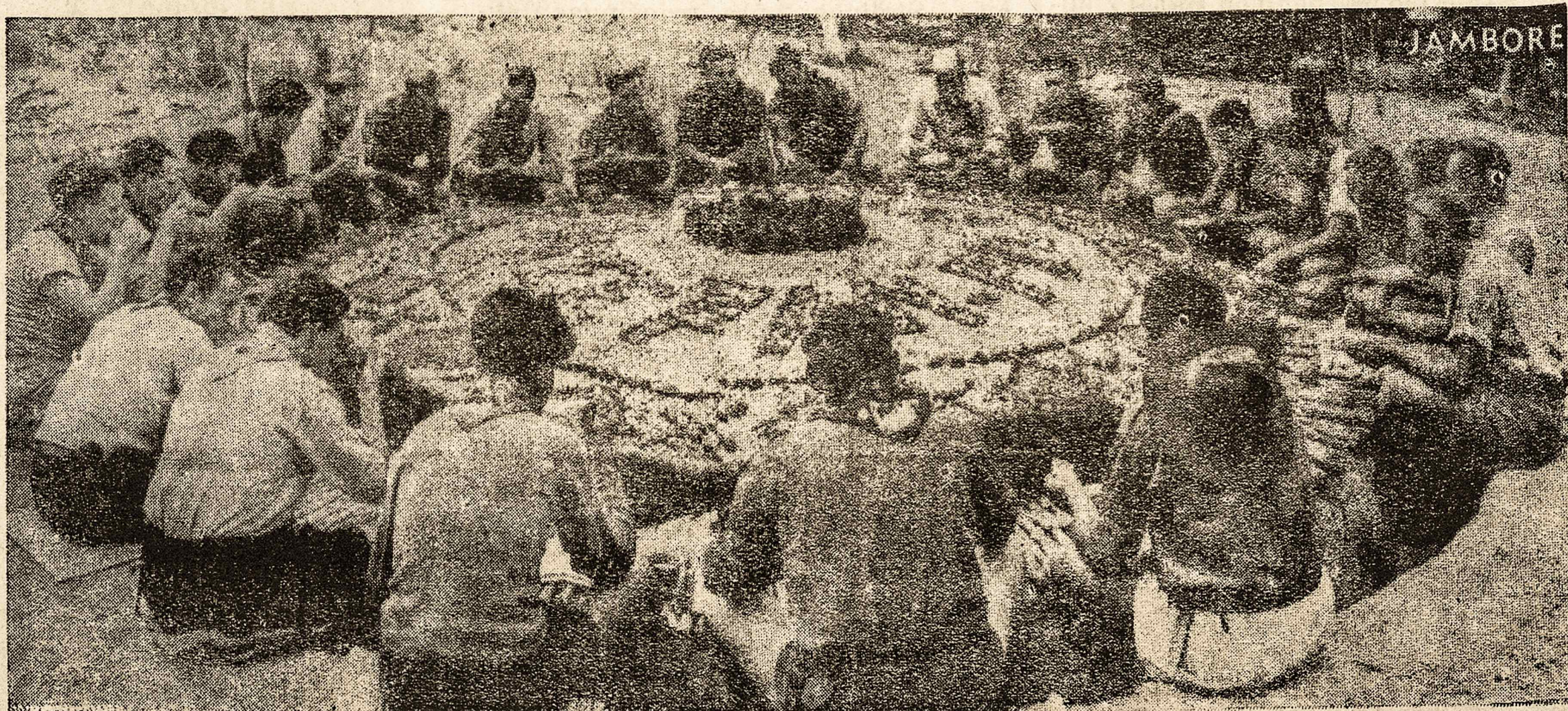
Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

Lietuviai skautai Australijoje

VISAME PASAULYJE

PARAGUAJŲ VĖL REVOLIUCIJA.

Sausio mėn. 30 d. buvo pašalintas prieš 5 mėnesius paėmęs rinkimų keliu valdžią su savo kabinetu Paragvajaus prezidentas Natalicio Gonzales. Paragvajus -- nuolatinių neramumų kraštas ir beveik neišeina iš karo stovio padėties. 1947 m. buvo civilinis karas trukęs 7 mėnesius. O praėjusiais metais buvo 5 mėginimai, perversmo keliu, nuversti valdžią. Vieną iš tokių nepavykusių perversmų organizavo dabar pašalintasis prezidentas. Perversmas įvyko be kraujo praliejimo. Prezidentas yra pabėgęs Brazilijos pasiuntinybėn, o kiti vyriausybės nariai yra areštuoti. Kraštą valdo kariškiai. Perversmininkai greitai laiku žada leisti laisvus rinkimus. Pažįstantieji Paragvajaus gyvenimą ir politines nuotaikas, tvirtina; kad ši revoliucija nėra paskutinė.

MASKVAI RŪPI.

Kaip yra žinoma, prie garsiojo Atlanto pakto yra pakviestos prisidėti ir Rusijos kaimynės Norvegija su Švedija. Rusams tas parūpo, nes karo atveju vakarų sąjungininkai naudotų Norvegijos uostus ir aerodromus. Kremlius norėdamas tikrai žinoti Norvegijos nusistatymą, išakė rusų ambasadoriui, kad jis paprašytų sovietų vyriausybės vardu, pasiaiškinti; kaip Norvegijos vyriausybė laikysis vakarinių demokratijų atžvilgiu.

— Amerikoje atominės energijos komisijos pranešimu, paskutiniu metu gaminamos atominės bombos yra daug pajėgesnės, negu išmestos Japonijoje karo metu.

-- Vašingtone vienas karo metu lėktuvas įstengė pakilti su 42 dviem toneladom bombų. Tai pats sunkiausias krovinys su šios rūšies lėktuvais.

PAPASAKOS APIE RUSIJOS GYVENIMĄ.

Prieš keletą mėnesių pabėgę raudonosios armijos Vokietijoje karininkai, atbėgę amerikonių

zonon, Peter Pyragov ir Anatoly Barsov, gavo leidimą vykti Vašingtonan. Sie du rusų lakūnai spaudos atstovams pareiškė; kad jie vyksta Amerikon «painformuoti Amerikos visuomenę apie gyvenimo sąlygas sovietų Rusijoje per Amerikos radio «Voz da Amerika». Jie kalbės Rusijos liaudžiai».

MASKVA MANEVRUOJA

Sausio mėn. 29 d. Kremliaus valdovai paskelbė aštrią notą, kritikuojančią jungtinės Europos konstituciją, nesigailint demagogiškų išsireiškimų vakarų demokratijoms.

Po 24 val., iš to pat Kremliaus, pasirodo taikūs avinėlis, Stalinas, su alyvos šakele rankoje, kalbas apie taiką, nusiginklavimą, susitikimą su Trumanu ir t. t. Tuos taikingus norus pasauliui jis perdavė per vieną amerikiečių žinių agentūrą.

Stalinas pareiškė; kad Sovietų Sąjunga sutinka visus ginčijamus klausimus spręsti taikiu būdu. Rusija sutiktų, drauge su Amerika, taikai pasaulyje užtikrinti, palaipsniui nusiginkluoti. Berlyno blokadą nuimtų, jeigu amerikiečiai, anglai ir prancūzai atsisakytų organizuoti atskirą vakarų Vokietijos valstybę. Kai dėl pasimatymo su Trumanu, - Stalinas nėra priešingas. Amerikos politiniai pareigūnai šiuos pareiškimus priėmė labai šaltai ir abejingai.

Užsienio reikalų departamentas pareiškė; kad tuo reikalu negauta jokio oficialaus pranešimo. Panašius pareiškimus padarė anglų ir prancūzų pareigūnai. Jie pareiškė; kad iš Stalino laukia ne žodžių, bet darbų.

SENSACINGA BYLA

Buvęs aukštas komunistiškos Rusijos valdininkas ir uolus partijos žmogus Victor A. Kravchenko, prieš keleris metus atvykęs Amerikon, kaip supirkinėjimo komisijos narys, pamatęs Amerikos gyvenimą, atsisakė grįžti Rusijon. Kad pasaulis žinotų kas darosi už «geležinės uždangos», - parašė knygą «Aš Pasirinkau Laisvę», kur vaizdžiai nupasako-

jama jo paties veikla ir gyvenimas Rusijoje ir kokiose nežmoniškose sąlygose, paremtose teroru, turi gyventi visa Rusijos liaudis. Knyga yra išversta į daugelį kalbų ir turi didelio pasisekimo. Vienu laiku Paryžiuje einantis komunistinis savaitraštis paskelbė daug straipsnių, kaltinančių Kravchenko asmeniškai ir neigiančių iškeltų faktų tikrumą. Kravchenko, už įžeidimą, minėto savaitraščio redaktoriams iškėlė bylą. Byla sukėlė didelio susidomėjimo, nes iš Rusijos atvyksta žymūs sovietų pareigūnai, kaip komunistų pusės liudininkai.

Iš viso teisme bus apklausi nėti 88 liudininkai, kurių tarpe bus vienas «sovietų armijos didvyris», kaip yra pareiškęs patsai Kravchenko. Byla keliamą politiniais sumetimais ir tęsis 3 savaites.

— Kinijoje padėtis labai neaiški. Nacionalistai nori taikos, bet atsisako priimti komunistų sąlygas: pirmoj eilėj išduoti Chang-Cai - Chec, kaip karo kaltininką Nr. 1

— Lenkų gen. Anderso armija baigiama demobilizuoti. 11.000 dirba civilinį darbą, 5.000 grįžo Lenkijon ir 1000 išemigravo, dalis Australijon. Keli šimtai liko kariais britų armijoje.

— Buvęs rusų ambasados Ottawoje valdininkas Igor Guzenko, kuris prieš keliolika mėnesių atidengė sovietų špionažo tinklą Kanadoje, šiuo metu gavo Kanados pilietybę.

LENKUS IŠVARO IŠ NUOSAVŲ NAMŲ.

7.000 Varšuvos gyventojų gavo valdžios įsakymą apleisti savo nuosavus namus, kuriuos savo jėgomis buvo atsistatę iš griūvėsių. Juose dabar apgyvendinami komunistų šalininkai. Tikrieji šeimininkai liko be pastogės.

POPIEŽIUS PALAIMINO FRANKO IR ISPANIJĄ

Popiežius Pijus XII, priimdamas naują Ispanijos ambasadorių Vatikanui, pasiuntė savo palaiminimą Gen. Francisco Franco, Ispanijos Valdžiai ir visai Ispanijos tautai.

Popiežius Pijus XII pareiškė viltį, kad pasaulis gal pripažins Ispanijos žmonėms tą pagarbą, kurią jie užsitarnavo veikdami religijos ir civilizacijos gerovei.

NUNUODYKITE MUS

ANEKDOTŲ PARAŠTĖJE

Karaliai, diktatoriai, prezidentai, ministrai ir kiti «Jo Ekselencijos» jau penktus metus važinėja, kalba ir . . . užkandžiauja Londone, Vašingtone, Maskvoje, Paryžiuje, o vienok taikos neįgyvendina.

Jau yra žinomi vaisiai paskutiniosios UNO viešnagės Paryžiuje, kuri tęsėsi 84 dienas.

Ką gi? Išmintingų projektų, barnių, šampano ir cigarų nuotaikoje buvo laimėta:

1.800 darbo valandų.

619 posėdžių, kurių metu buvo pasakyta virš 10.000.000 žodžių. Tie aukso žodžiai tilpo 150.000 puslapiuose su 100.000.000 kopijų.

Atsiprašau! . . . Dalyvavo . . . 2.000 žurnalistų ir 5.000 delegatų ar tarnautojų.

Tas malonumas kainavo tik . . . 2 mil. 315.000 dolerių. . .

Paryžiuje, Chaillot rūmuose, buvo pasakytos trys reikšmingos kalbos:

1. Tuo metu, kai Brazilijos atstovas (9.12.48) baigė savo kalbą, vienas iš publikos, prasiveržęs prie barjero, sušuko:

-Taika! Gana karo! . .

Gal būtų ir daugiau ką nors linksmesnio pasakęs, tačiau policija laiku sutvarkė.

2. Amerikietis Garry Davis, kuris, kaip jau žinoma, atsisakė J.A.V. pilietybės, taipgi reikalavo «pasaulio piliečio pilietybės dokumentų».

3. Trečioji kalba, kaip teko patirti, skaitoma viena iš svarbiausiųjų kalbų.

Būtent, p. Roosevelt, Chaillot rūmų nuotaiką pagerino vienu smagiu anekdotu. Jinai papasakojo savo mirusiojo vyro pasikalbėjimą su Stalinu, Jaltos konferencijos metu.

Stalinus paklausė Roosevelto, kiek, vidutiniškai, uždirba Amerikos darbininkas į mėnesį?

- Iki 350 dolerių.

-O kiek jam reikia pragyvenimui? - paklausė Stalinus.

- Iki 200 dolerių.

- Bet, - klausia nustebeęs Stalinus, -ką amerikietis darbininkas daro su likusiais 150 doleriais?

- Tai jau jo reikalas, o ne mano, - atsakęs Rooseveltas.

Po kelių minučių Rooseveltas klausia Stalino, apie Rusijos darbininko uždarbį, kiek

jis per mėnesį uždirbęs?

- Iki 800 rublių.

- O kiek jam reikia pragyvenimui?

- Iki 1.000 rublių, - atsakė Stalinus.

- Kaip tai? - klausia nustebeęs Rooseveltas. - Tai jam dar trūksta 200 rublių? Iš kur jis juos gauna?

- Tai jau jo reikalas, o ne mano, - atsakė Stalinus, sukdamas ūsą.

NUNUODYKITE MUS. . .

Tuo metu, kai didžiųjų vyrų lūpose buvo nuolat kartojamas utopiškas žodis t a i k a, tai Vokietijoje, Bavarijoje, Dachau tremtinių stovykloje, girdimos liūdnos aimanos.

Žinia, jog, Hitlerio laikais, Dachau kacetė buvo kalinami, dujomis nuodijami ir deginami politiniai kaliniai. Ten kentėjo kunigas Vytautas Pikturna ir daug kitų lietuvių.

Nūdien, atėjus ginkluotam taikos metui, Dachau koncentracijos stovykloje patalpinta 1.300 tremtinių. Tremtiniai nepakęsdami stovykloje esamų gyvenimo sąlygų, paskelbė 24 valandų bado streiką, o Bavarijos vyriausybei įteikė «malonės» reikalavimą:

- Iššudykite mus dujų kameroje, kad greičiau užbaigtumėm savo skurdą.

Nežinia ar Bavarijos vyriausybė mokės patenkinti šį kuklų reikalavimą? . . .

Gal tikslu ir žmoniška būtų, kad tie milijonai dolerių, kurie išmetami Chaillot ir kituose rūmuose anekdotų pasipasakojimams, būtų tiems paskirti, kurie išbėgę iš miries, - dabar jos patys maldauja:

-NUNUODYKITE MUS! . .

Al. Kedainis

LIETUVOS KATALIKŲ LAIŠKAS ŠVENTAJAM TĖVUI

Pr. rudenį Šventajam Tėvui buvo įteiktas Lietuvos katalikų ilgas ir graudus laiškas.

Laiške prašoma paskirti viso pasaulio tikintiesiems Lietuvių Dieną, tarti paguodos bei suraminimo žodį Lietuvos kankiniams gyventojams, perduoti Jungtinėms Tautoms jų skundą ir tęsti "Lietuvių radio valandėlę" Vatikano stoty.

Laiškas baigiamas šiais skaudžiais žodžiais: "Šventasis Tėve, mes tikimės būti išklaustyti, Mes daug ir labai daug iškentėjome dėl švento tikėjimo, dėl apaštaly Sostui ištikimumo. Todėl turime vilties tikėtis Jūsų pagelbos. Mes mirštame, bet mirdami norime girdėti Jūsų paguodos žodį ir pasaulio katalikų suraminimą, kad mūsų vaikai daugiau nebekentės dvasios vergijos. Mes tikime, kad Jūsų galingas žodis pajudins laisvę mylinčių tautų vadus iš apsnūdimo. Šventasis Tėve, mūsų raštas nėra toks, kokį norėtume parašyti. Rašome pogrindyje, prie mirgančios lemputės, kas valandėlę laukdami čekistų. Tyčiomis nežymime vietų ir asmenų, nenorėdami duoti čekistams medžiagos.

Kai šis raštas Jus pasieks, gal mūsų nebebus. Kol jį nuneš, daug nešančiųjų pervers čekistų kulka.

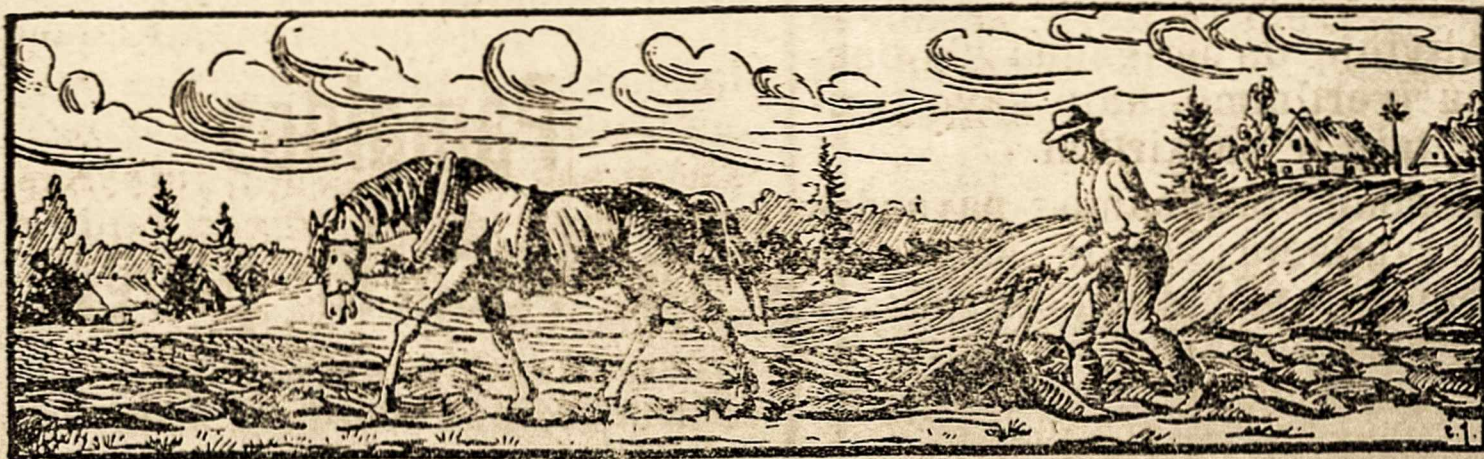
Šventasis Tėve, mums, mirštančioms už religijos ir tautos laisvę, suteik palaiminimą.

Tegyvuoją gyvųjų ir mirusiųjų Viešpats Jėzus Kristus".

Vilnius,

Okupuota Lietuva,

1947. IX. 20.

Lietuviai **BRAZILIJOJE**

VISI

I

16 VASARIO

MINĖJIMĄ!

Š. m. vasario mėn. 16 d. su-eina 31 metai nuo Lietuvos Ne-priklausomybės paskelbimo die-nos. Tai brangiai tautinei šven-tei paminėti, São Paulo lietu-vių kolonijos veikėjai bei orga-nizacijos yra sudarę šventės Rengėjų Komisiją.

Todėl kiekvieno lietuviio būti-na pareiga dalyvauti 16 - jo va-sario šventės minėjime, kuris, patogumo sumetimais, nukelia-mas į vasario mėn. 20 dieną.

Plačiau skaitykite Rengėjų Komisijos pranešime:

“São Paulo lietuviškųjų orga-nizacijų: Lietuvių Sąjungos Bra-zilijoje, Lietuvių Kat. šv. Juoza-po Bendruomenės, Liet. Kat. Jau-nimo «Vytis» Sąjungos ir Bra-zilijos Lietuvių Skautų atstovai, dalyvaujant Lietuvos konsului Al. Polišaičiui, susirinkę posė-džio 1949 metų sausio mėn., 20 dieną nutarė surengti Lietuvos Nepriklausomybės Šventės -- Va-sario 16-tosios dienos minėjimą Lietuvių salėje Modca, Rua Li-tuania, 67, 1949 metų vasario mėn. 20 dieną 15 val.

Kviečiami visi lietuviai daly-vauti šios tautinės šventės iškil-mėse.

Rengėjų Komisija”

«MŪSŲ LIETUVOS»

BIČIULIAI

Tenka paminėti malonų reišk-inį, kad «M. L.» bičiulių - re-mėjų bei prenumeratorių šei-ma, diena iš dienos, auga. Tas aiškiai parodo, kad «M. L.» skaitytojų tarpe įgauna vis dau-giau įvertinimo, kaip savo turi-niu, taip ir paskirtimi.

Žemiau talpiname pavardes tų tautiečių, kurie sumokėjo prenumeratą bei aukoją «M. L.» kilniems tikslams:

J. Masiulis, J. Masys, Kl. Žu-kauskas, V. Putvinskis, M. Sé-jūnas, P. Miškinis, A. Šarkanas,

Sarapinas, Jurgis, Marija, Ana Matelioniai, A. Žedžeika, K. Ni-konovas, N. N. skaitytojas, A. Stankevičius, V. Sakalau-skas, A. Pavilionis, K. Miliaua-kas, A. Manušis — po Cr. 100.00 J. Repečka, J. Vižintas, J. Mas-koliūnas, J. Jasinevičius, D. Kap-čius, A. Kučinskas, J. Aleksan-dravičius, V. Kukučionis, J. Čiu-vinskas, R. Bagdonavičius, Jo-cius A. po Cr. 75.

Tolimesnis tęsinys tilps sek. «M. L.» nr.

«M. L.» bičiuliams ir remė-jams nuoširdus ačiū!

«Mūsų Lietuvos» adm.

SÃO PAULO LIETUVIŲ
KOLONIJA DIDĖJA.

Sausio mėn 14 d. laivu Campa-na iš Europos, po ilgo laukimo, atvyko p. Eidrigevičių giminės, viso 14 asmenų: Vytautas Čemar-ka, Antanas Čemarka. Vincas Čemarka, Magdalena Čemarkie-nė, Marija Kisalauskienė, Olim-pija Kisalauskaitė, Ignas Idikas, Antanina Idikienė, inžinierius Algirdas Idikas, Lidija Idikienė, Lidutė Idikaitė, Milda Idikienė, ir Ramutis Idikas.

Atvykusieji apsistojo pas Eidri-gevičius, Lapoje. Teko partirti, kad p. Eidrigevičiaus rūpesčiu, atvykusieji giminės jau yra aprū-pinti darbu. Taip pat atvyko pas savo gimines, gyvenančius Vila Anastazijoje, Izokaičių šeima iš 4 asmenų, Bražinskų šeima iš 3 asmenų.

-- Užsakai eina Felikso Žakai-čio su Genovaite Maniušyte, Leono Kriaučiūno su Anėle Li-sauskaite.

-- Sausio mėn. 22 d. Vila Zelinoj mirė Jonas Nadolskis 92 metų amžiaus.

Pamaldos

16 Vasario proga

Vasario mėn. 20 d. 11 val., Vi-la Zelinos bažnyčioje bus atlai-kytos iškilmingos pamaldos.

MOKYKLOS DEŠIMTMETIS.

Vasario mėn. 1 d. suėjo 10 metų, kai pradėjo veikti seselių pran-ciškiečių vadovaujama mokykla Vila Zelinoj. Pradžioj mokyklos patalpoms buvo pasamdyta av. Zelina 61 nedidelė salė. Darbas buvo pradėtas su pirmasiais dviem skyriais, 72 mokiniais. 1941 m. liepos mėn. pradžioj, mokykla perėjo į nuosavas patalpas, šven-toriuje. Šiandien seselių pran-ciškiečių mokyklas lanko virš tūkstančio mokinių. Be pradžios mokyklos kurso yra dar 5, 6 ir 7 skyriai, kuriuose mokoma ma-šinraščio, stenografijos, komer-cijos, anglų kalbos. Šiais metais bus atidarytas namų ruošos kur-sas ir vaikų darželis. Mokyklą yra baigę ir gavę pažymėjimus virš 600 mokinių.

BENDRUOMENĖS SUSIRIN-KIMAS

šaukiamas ši sekmadienį, va-sario mėn. 6 d. 3 val. p. p. moky-klos patalpose V. Zelinoje. Na-riams dalyvavimas būtinas, nes bus svarstoma svarbūs reikalai.

Valdyba.

«MŪSŲ LIETUVA»

praneša:

1. «M. L.» administracijoje dar galima įsigyti 1948 metų pilną «Mūsų Lietuvos» komplek-tą.

2. Gerb. «M. L.» prenumerato-riai, kurie dėl kokių nors prie-žasčių nesate gavę kurio nors «M. L.» numerio,-- prašom pranešti laikraščio administracijai. Reikalingus numerius tuojau parūpinsime.

Parduodami namai

Iš 3-jų kambarių ir virtuvės
PRIE VIA ANCHIETA

Vila Gonçalves Junior, São Bernardo
kreiptis pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

Rua Venda Nova, 83 - Vila Zelina

☆☆☆

A. A. JONAS NADOLSKIS

Sausio mėn. 22 d. Vila Zelinoje mirė mūsų brangus vyras ir tėvas Jonas Nadolskis, gimęs 1857 m., Rokiškio ap.

Giminėms ir artimiesiems, kurie mus atjautė ir padėjo toje liūdnoje valandoje, tariame nuoširdų ačiū!

Žmona Teresa ir vaikai: Constančia, Aleksandras, Jonas ir Mykolas.

Mirė dr. J. Šaulys

Praeitų metų spalio mėn. 18 d. Šveicarijoje mirė dr. Jurgis Šaulys, žymus mūsų politikas, diplomatas, visuomenės veikėjas, Nepriklausomybės akto dalyvis, ilgą laiką buvęs Lietuvos pasiuntinys įvairiose valstybėse.

SÃO PAULO MIESTUI 395 METAI.

Sausio mėn. 25 d. São Paulo miestas atšventė 395-tą gimtadienį. Jo įkūrėju yra kun. jezuitas Anchieta, kuris 1554 m. sausio m. 25 d. atvykęs ligi vietos, kur dabar Pateo do Colegio, atlaikė mišias ir naujai vietai davė São Paulo — šv. Povilo vardą. 1954 m. S. Paulo miestas švęs 400 metų sukaktį. Tam jau visu smarkumu ruošiamasi. Tarp kitų iškilnių sukaktuviniiais metais bus baigta S. Paulo katedra ir jį pašventinta. Šiandien São Paulo turi du milijonus gyventojų, yra didžiausias industrijos centras netik P. Amerikoje, bet visam pietiniam pusrutulyje. Miestas auga nepaprastu greičiu. Jo augimui yra visos reikalingos sąlygos: pašonėj didžiulis prekybinis uostas Santos, žemės tūrta, pigi elektros energija, didelis geležinkelių mazgas. Jei miestas dabartiniu tempu augs, tai po 15 ar 20 metų bus lygus Š. Amerikos Čikagai su 4 milijonais gyventojų.

S. Paulo miestas ir valstija yra

P a i e š k o m i:

1. Asminavičiai: Stasys ir Antanas, kilę iš Varniškių km.; Degučių v., Zarasų ap., 2. Bernotaitė Zuzana, kilusi iš Mikoliškių parapijos, Pažvelsių km., 3. Breneris Rudolfas, kilęs iš Kauno, 4. Garnelienė Barbora, kilusi iš Bakučių km., Antazavės v., Zarasų ap., 5. Galvonas Juozas kilęs iš Bakučių km., Antazavės v., 6. Kartanas Liudvikas, kilęs iš Traupių miestelio, Ukmergės ap., 6 a. Koženiauskienė Anelė, kilusi iš Kauno, 7. Kersnauskas Kazmieras, 60 metų amžiaus, kilęs iš Vilkių parapijos, Kauno ap., 8. Morkūnas (vardas nežinomas), kilęs iš Šlapaberžio km., Dotnavos v. Kėdainių ap., 9. Momeniškis Antanas, paeinantis iš Meldinių k., Utenos v. ir ap., 10. Petrauskas Juozas, kilęs iš Žaliosios v., Vilkaviškio ap., 11. Pukinskas Juozas, 12. Stefankevičius Stanislovas, sūnus Julijono, iš Šiaulių miesto, 13. Stefankevičius Julijonas, sūnus Julijono, paeinantis iš Šiaulių, 14. Stabulis Petras iš Stulpėnų, 15. Slaviuskas Petras iš Salakų miestelio Zarasų ap., 16. Šurka Petras, kilęs iš Salakų miestelio, 17. Jadvyga Salc - Schalz iš Kauno, 18. Vintort Marija, iš Kauno, 19. Stimburas Eduardas, iš Kauno, 20. Zolps Maria, 21. Žukauskai Grasilda, Bronė, Marija, Pranas ir Eduardas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti:

CONSULADO DA LITUANIA
Rua Jaguaribe, 477., São Paulo.
1949 m. sausio mėn. 31d.
Nr. 105 — 125

Brazilijos plaučiai. Federalinė vyriausybė čia surenka daugiau 60% visų pajamų.

AMERIKON ATVYKO KRUPAVICIUS IR SIDZIKAUSKAS

Patirta, kad Amerikon atvyko Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, buvęs žemės ūkio ministeris ir vienas 1922 m. žemės reformos autorių, Pralotas Mykolas Krupavičius ir Vykd. Tarybos pirmininkas p. Vaclovas Sidzikauskas.

Jie bus Amerikos Lietuvių Tarybos žinioje ir, po vasario 16 d., aplankys su prakalbomis įvairias Amerikos lietuvių kolonijas.

STAIGI MIRTIS

Sausio mėn. 19 d., Rio de Janeire, mirė atsargos kapitonas Mažuchinas, prieš pora metų atvykęs iš Europos.

Mirtis įvyko labai staigiai, — išėjus iš bažnyčios.

Palaidotas sausio mėn. 21 d., Caju Retiro kapinėse. Laidotuviuose dalyvavo būrelis lietuvių.

Atsisveikinimo žodį pasakė advokatas Našliūnas.

Laidotuvių išlaidoms padengti buvo padaryta rinkliava, nes velionis buvo neturtingas. Palioko ligonę žmoną.

NAUJAS ROMANAS.

Vokietijoje praėjusiais metais gruodžio mėn. išėjo iš spaudos, «M. L.» bendradarbės, rašytojos K. Pažeraitės parašytas romanas «Liktūnas», kurį norintieji neužilgo galės įsigyti «M. L. redakcijoj».

VILA BELOS IR APYLINKĖS LIETUVIŲ DĖMESIUI.

Pranešame, kad Vila Belos mokyklon mokinius galima užrašyti, matrikuuoti, vasario mėn. 10 ir 11 d., prieš piet nuo 8 ligi 11 val. Nesivėluokite, nes gali pritrūkti vietų.

PADĖKIME NAUJAI ATVYKŠTANTIEMS TAUTIEČIAMS

Naujai atvykstančiųjų pirmas rūpestis, norint greičiau išeiti iš Campo Limpo, tai darbo ir kambario suradimas.

Neturint tų garantijų, — tenka laukti Campo Limpo stovykloje.

Būtų gera, kad lietuviai žiną, kur reikalinga kokių darbininkų ar specialistų, praneštų «Mūsų Lietuvos» redakcijai arba lietuviams kunigams, į kuriuos atvykstantieji pirmiausia kreipiasi darbo, buto ir kitais reikalais.

Atjaučiant sunkią naujų ateivių padėtį, yra būtina iš anksto turėti reikalingi įvairių lietuvių-savininkų, įvairių įmonių, dirbtuvių adresai.

Padėkime jiems.

Krsp.

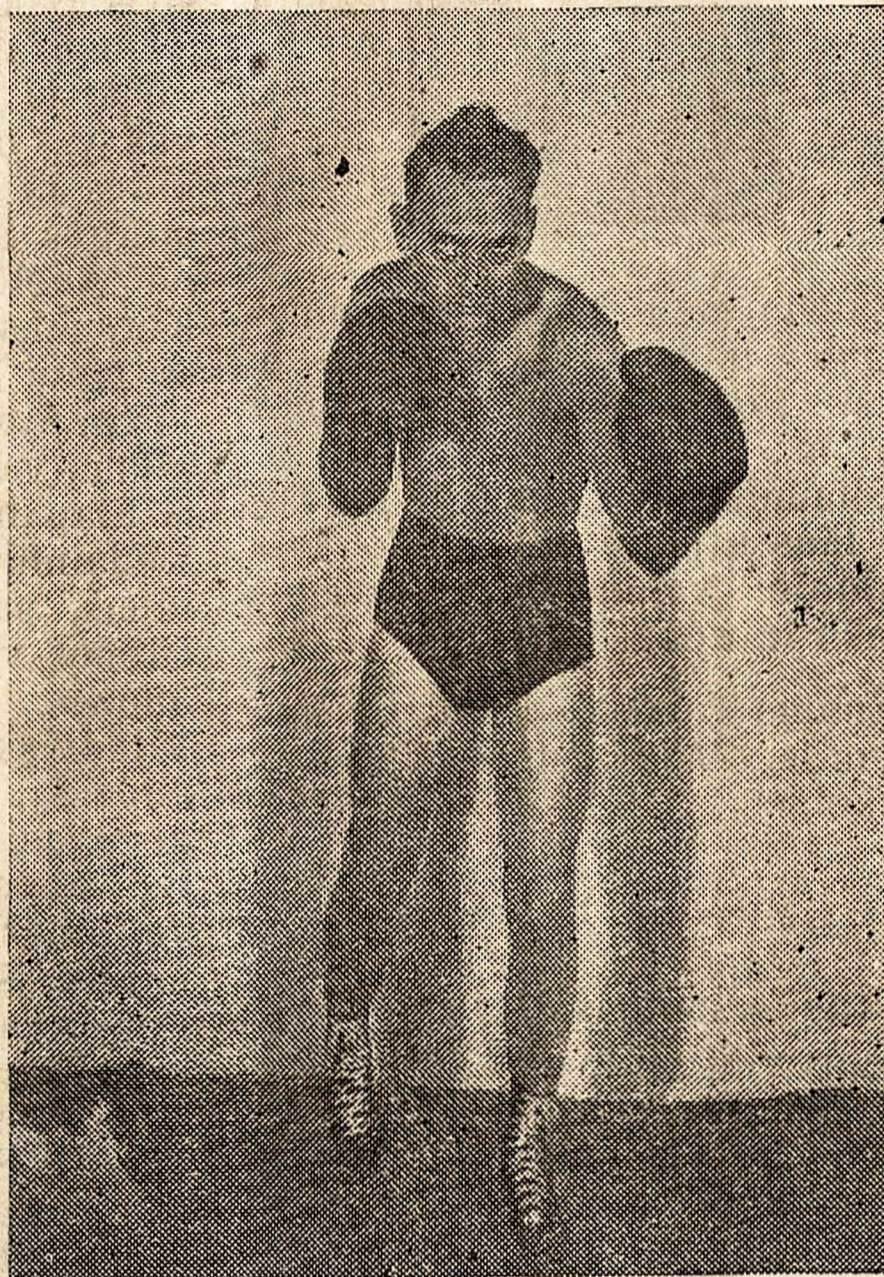
DIDELĖ NAUJIENA

PIRMA KARTĄ SĂO PAULYJE ĮVYKS SPORTO VAKARAS SCENOJE

Imtininkas Stepas Žičkus

Boksininkas Kalinauskas

Žinomi ir pasižymėję Săo Paulo lietuvių kolonijos: imtininkas Stepas Žičkus ir lengvo svorio boksininkas Kalinauskas, išmėgins savo jėgą ir laimę,

Lietuvių Sąjungos ruošiamame sporto vakare, Mokoje, Rua Lituania, 67.

Be to, bus kitų sportiškų numerių.

Nepraleiskite taip retos progos pamatyti tą įdomų sporto VAKARĄ, kuris įvyks š. m. VASARIO MĖN. 19 d. 20 val. Pabaiga — 4 val. ryto.

Po programos linksmins lietuviškas orkestras.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto pas Sąjungos narius ir skautus.

RENGĖJAI.

NEGÓCIOS DAS ERAS PRIMITIVAS

NO TEMPO em que os negócios eram realizados por meio da troca direta de conchas, armas, bebidas, sal e mulheres, havia grandes dificuldades na formação regular de pequenas fortunas, asseguradoras de um futuro tranqüilo. A evolução dos métodos comerciais e financeiros trouxe aos menos afortunados,

a possibilidade de formarem seu capital com depósitos mensais, e, aos possuidores de riquezas, a possibilidade de se porem a coberto das adversidades do destino. Uns e outros terão seu futuro garantido, inscrevendo-se, hoje mesmo, num dos vantajosos planos da Prudencia Capitalização.

PRUDENCIA CAPITALIZAÇÃO

ANAM — Casa de Amigos

Visais reikalais kreiptis pas NICOLAU VATOFF - Av. Rangel Pestana, 28 - 6.º and. - Sala 607 - (esquina rua 11 de Agosto)

APLANKYKITE

Naujai įrengtą ir
jaukiai dekoruotą
RESTORANĄ

Chopp PIRATA

Lietuviški valgiai Malonus patarnavimas. Jauki aplinkuma. Pavizdinga švara. Kainos prieinamos.

Praça Carlos Gomes, 180 - Tel. 6-2843 - S. Paulo

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

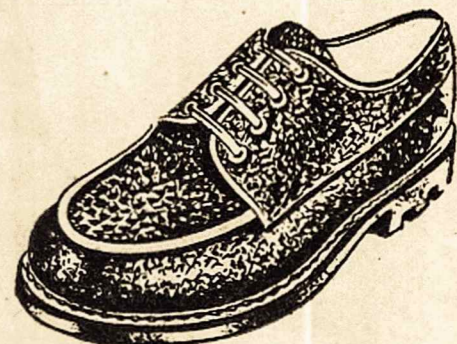
PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

RUA VENDA NOVA, 116 - V. ZELINA
CAIXA POSTAL 4118 - SÃO PAULO

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVŲ" SAVO PRIETELIAMS

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

**INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.**

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés, 719
São Paulo

JEI NORI PASIKLAUSYTI GRAŽIOS
MUZIKOS, DAINŲ, tai neužmiršk vasario
mėn 13 d. 15 val. atsilankyti į Bendruome-
nės choro ruošiamą

MUZIKOS POPIETI

Vila Zelinos mokykloj. Programoj dalyvaus
vyrų choras. Pelnas skiriamas pianu fondui.

LIETUVISKAS RESTORANAS
VALGYKLA
— POVILO JOTEIKOS —

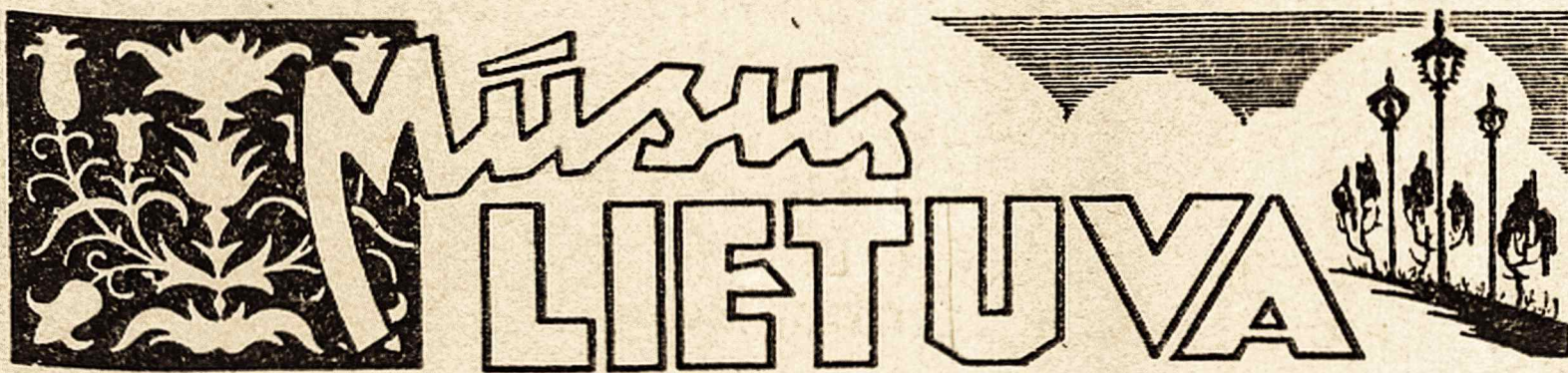
Skani pietūs, vakarienė,
užkandžiai, gėrimai, silkės,
lietuviški kopūstai, agurkai
košelienu, pizza napolitana

RUA DOS ITALIANOS, 711 - BOM RETIRO
Is Lgo. S. Bento eina onibusai 70 ir 71 iki galo. - Bondé 55

Savi pas savuosius

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.
RUA VENDA NOVA, 116 - SÃO PAULO - VILA ZELINA

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

CAIXA POSTAL 4118 — SÃO PAULO

Did. Gerbiamasis Tautietė,

Ypatinga šiandieninė padėtis reikalauja įtempti visas jėgas dėl mūsų tautos kultūros išlaikymo. Vienu didžiausiu ginklu šioje kovoje yra spauda. Juodžiausiais priespaudos metais spauda buvo lietuviškumo gaivintoja ir stiprintoja. «Mūsų Lietuva» taip pat yra pasirižusi eiti šiais takais.

Tačiau visi gerai suprantame tuos sunkumus, kuriuos turi pakelti lietuviška spauda išėivijoje. Bet «Mūsų Lietuvos» leidėjai nebūtų pradėję šio sunkaus darbo, jeigu nepasitikėtų patrijotiškosios lietuvių visuomenės parama. Todėl kreipiamės į Tamstą kviesdami aktyviai prisidėti prie lietuviškos spaudos palaikymo įstojant į organizuojamą «MŪSŲ LIETUVOS» BIČIULIŲ tarpą.

Lašas po lašo ir akmenį pratašo, sako senas lietuvių priežodis. Todėl prisidėdami kad ir mažiausia auka Jūs atnešate plytą lietuviško kultūros rūmo statybai.

Tikėdamiesi Tamstos malonaus atsiliepimo, iš anksto dėkojame.

«Mūsų Lietuvos»
Redakcinė Kolegija

Užpildykite šį lapelį ir prisiųskite «M. L.» redakcijai adresu: Caixa Postal 4118 — São Paulo.

Aš

(pavardė ir vardas)

įstodamas į «Mūsų Lietuvos» bičiulių tarpą, lietuviškos spaudos palaikymui pasižadau aukoti \$..... per mėnesį

Adresas :

.....
(parašas)

PASTABA: Šis pasižadėjimas yra daromas laisva valia ir gali būti bet kuriuo momentu atšauktas.